

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Félévre 10
Negyedévre 5

Egyes szám ára 4 fill.

IRÁRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjárat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Városi önkormányzat.

A főispánság különválasztásának kérdéséhez.

Kassa, nov. 9.

Előkező helyről kaptuk e sorokat, melylyel egy a városi ügyek intézésétől távol álló, de a város társadalmában számottevő személyiség hozzászól a főispánság különválasztását célzó akcióhoz. Közreadjuk a tárgy érdekességénél fogva a hozzánk intézett levelet, noha a különválasztás kérdése már annyi visszatetszéssel találkozott, hogy az indítványozók valószínűleg a közgyűlés fóruma elé sem lépnek vele.

Szerkesztő ur ítéletére bizom nyilvánosságra hozza-e soraimat, vagy pedig megszívleli levelem tartalmát s tetszése szerint rendelkezik vele. Nem vagyok literátus ember, az események járását csak csöndes szemlélődéssel nézem, hogy tollat fogok, inkább az készlet, hogy egy eddig figyelmen nem méltatott momentumot feltárjak, az abauji és -kassai főispáni szék különválasztásának kérdésében. Előre bocsátom, hogy a *Napló* nemes hévvel írott cikksorozata a kettéválasztás akciója ellen az én körömben nemcsak sympathiát, de teljes elismerést és helyeslést keltett. Teljesen osztjuk lapjának ez irányban elfoglalt álláspontját, sőt a magam részéről még megtoldom érvelésének anyagát. Ezzel elérkeztem levelem tárgyához.

Pongrácz császári adminisztrátor kassai erőszakoskodása idején történt, hogy egy viharos közgyűlésen a városi önkormányzat és az alkotmány jogait akkortájt hevesen védelmező bizottsági tagok indítványt fogadtak el, hogy a törvényhozás törölje el a főispáni méltóságot. A határozat nyoma megtalálható a városi közgyűlések az időbeli jegyzőkönyvében, ha csak Pongrácz utasítására ki nem maradt. De ha jegyzőkönyvi megőrkítés erről a határozatról nem is található, kell, hogy emlékezzenek reá az akkor jelenvolt törvényhatósági bizottsági tagok. És most ahelyett, hogy a jogérvényesen hozott határozatot a képviselőház elé juttatnák, komikus kontraszt gyanánt, ugyanazon urak nagyrésze még egygyel több főispánt kíván az országnak, helyesebben külön főispánt követel Kassának. Már most egyszerű logikai következtetés szerint mit jelent a kassai akció? Megbízhat-e komoly gon-

dolkodó ember a közgyűlés egyes tagjainak következetességében? Nem Elvégre a magánember annyiszor változtathatja véleményét, ahányszor kedve telik benne. Eléri legfeljebb azt, hogy komoly számba nem veszik. A közgyűlés azonban erkölcsi testület. *A közgyűlés máról-holnapra önmagát nem dezavválhatja és arra sem törekedhetik, hogy hitelét, megbízhatóságát kockáztassa.* Ettől nem is tartok. Bármint is agitáljanak a főispánság különválasztása mellett, — bár az agitáció sikerrel nem kecsegtet, *a közgyűlés jelentékeny többségében hiszem, hogy felülkerekedik a konzekvens gondolkodás s egyszerűen napirendre fog térni az indítvány felett.* Az indítványozók kudarcát pedig más megítélés nem követheti, mint amit főntebb az inkonzekvens emberekről elmondottam.

Valóban a fent közölt levél új szempontot tár fel. A magunk részéről az érvelés oly anyagával rendelkezünk, hogy erre a közgyűlési határozatra nem is gondoltunk. Nevezetes tünet gyanánt leszögezhetjük azonban, hogy mikor a kormány, a törvényhozás, az alkotmány biztosítékok kiépítésén fáradozik s elsőrendű gondja, hogy a törvényhatósági önkormányzatot kiszélesítse, Kassa város néhány bizottsági tagja, autonómiánk fölé az állami beavatkozás még közvetlenebb intézményét, a külön főispánságot keresi. Politikusok és jó főispánok meggyőződése, hogy mennél kevesebbet avatkozzon be a főispán a törvényhatóság jogaiba. Ezzel szemben nálunk egyesek szinte oda kínálják autonómiánk életszerveit a kormánynak, hogy bizalmi emberével azt szivja fel. Szerencsére, hogy *Scalay* László, akiben a jövő főispánját mind biztosabban látjuk, azon politikusok közül való, kik fölötte nagyra becsülik a törvényhatósági autonómiát, mint alkotmányunk legbecsesebb alkotó részét.

Az arany-zsinórért.

Vasutasok harca.

Ujabb sztrájk?

A magyar királyi államvasutak állomási előjárói és pénztárkezelői nemrégiben nagy küldöttséget menesztettek Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, akitől azt kérték, léptesse elő őket segédtisztékké s engedje meg, hogy ilyen minőségükben arany zsinórzatot s egy arany rozettát viselhessenek.

Kérelmük indoklásául azt adták elő, hogy ők tisztán hivatalnoki szolgálatot tel-

jesítenek, munkájukban hivatalnokok váltják fel, az előjárók pláne állomásfőnökök is. És megindokolták kérésüket közérdekből is.

Az előjárók, mint állomásfőnökök nem tudnak oly tekintélyt tartani, ami egy állomás vezetésénél szükséges, mert a közönység szemében csak szolgáltnak látszanak. Hivatkoztak végül arra, hogy ők valamenynyien négy középiskolát végeztek, igen sokan hatot is, tehát joggal kérhetik a segéd-tiszti rangot akkor, mielőtt a postai segéd-tiszteknek sincs nagyobb előképzettségük.

Kossuth Ferenc szívesen megígérte, hogy ezt a kérelmet, melynek jogosultságát elismeri, teljesíteni fogja. Az átvett memorandumot kiadta véleményezés végett a Vasutas-Szövetségnek. Es ez volt a baj.

A vasuti altisztek tudomást szerezvén az előjárók sikeréről, egyszerre talpra álltak s valamennyien követelték az arany zsinórt. A csillogó, ragyogó arany zsinórt, ékes rozettával, a mely már diszt is, tekintélyt is ad.

A Vasutas-Szövetségben nagy lett a zavar. Mit csináljanak most, hogy a kecske is jóllakjék s a káposzta is megmaradjon. A vezetőség nem üthette agyon az előjárók memorandumát, melyet a miniszter is jogosnak ismert el; viszont az óriási tömegből álló altiszti kart sem akarta maga ellen zúdítani.

Vége is azt határozták, hogy az arany-zsinórt adja meg a miniszter minden altisztnak, kivéve a vonatkisérő személyzetet. Az maradjon meg továbbra is altiszteknek.

Erre aztán a vonatkisérő személyzet zudult fel. A vonatkisérők már eddig is zugolódtak. Ennek az elkeseredésnek az aranyzsinór az oka. Az állomási előjárók tiltakoztak, hogy más altisztek is viseljenek arany zsinórt, mert az a hivatalnoki kar tekintélyét ássa alá.

A vonatkisérő személyzet pedig nem tágit, szervezkedik s tegnap már olyan hangokat is hallottunk, hogy készek inkább sztrájkba lépni, de a szép, sárga, csillogó, ragyogó arany zsinórból nem engednek.

Nehéz dolog lesz megoldani ezt a kényes ügyet, de remélhetőleg mielőbb meg fogják oldani.

Fényes Samu dr. szabadelőadása a Jogakadémián.

Rendkívül érdekesítő, tudományos előadást tartott Jogakadémiánkon tegnap este Fényes dr. Előadása tárgya: a darvinizmus, mint világszemlélet, melyről sorozatosan, hetenként lesz szó. A jövő hét csütörtökjén este 6 órakor vita lesz a tegnapi előadás anyaga fölött. Jogakadémiánk tudós igazgatója Esterházy Sándor dr. sürten jegyeztette az előadás alatt és kijelentette, hogy több tétel fölött kíván észrevételt tenni, de az idő előrehaladottsága miatt nem tehetette azt közvetlenül, hanem a jövő hétre halasztotta. Így egy igen érdekes és magas színvonalu vitára van kilátás, melyben alkalmassint többen is részt fognak venni.

A tegnapi előadás a Darwin előtti világszemléleteket ismertette s spekuláción alapuló dualista és a tapasztaláson nyugvó

monista világfelfogást. Igen bő anyagot nyújt a vitára az eközben felállított sok tétel és elhangzott sok támadás.

A darwinista világszemlélet történetének ismertetése után a leszarmazás elméletét fejtegette az előadó és végigvezette a hallgatóságot az emberré válás folyamatán.

A szoroson vett Darwin-féle tanokra a második előadáson kerül a sor.

A hallgatók növekvő érdeklődéssel kísérték az előadást s annak befejeztével lelkesen megtapsolták a jeles előadót.

Százalomban leugrott az emeletről.

A kis báró Schell szerencsétlensége.

Izgalmas éjszaka a konviktusban.

A kassai kir. konviktus fő-utcai házában tegnap éjjel egy sajnálatos eset nagy izgatottságban tartotta a kormányzót, a prefektusokat és a növendéket. A konviktus növendékeinek egyike, báró Schell Gyula, a kassai premontrai főgimnázium IV. osztályu növendéke *lázalmában egy öriszettel pillanatban a második emeletén levő betegszobából az ablakon keresztül kiugrott az udvarra.*

A szenzációs eset részletei a következők:

A kassai konviktus beteg szobája, az épületudvarra néző szárnyában van. Itt ápolják néhány nap óta a kis báró Schell Gyulát, aki meghülés következtében erősen lázas. A beteg szobában rajtakívül, még egy beteg növendék feküdt. A szobában rendes körülmények között állandóan egy beteg-ápoló asszony tartózkodik. Tegnap az esti órákban a beteg báró fiut elnyomta az álom. *Ugy 10 óra tájban sikoltozva ébred fel, kiugrik az ágyból s egy szál ingben az ablaknak szaladt, felszakítja az ablak szárnyát s mielőtt beteg társa kiáltozásai megakadályozhatták volna, levetette magát a második emeletről az udvarra.* Az ápoló, mikor ez a rémes látvány lejátszódott, nem volt a szobában s csak a másik beteg kétségbeesett kiáltozására rohant be. Mikor megtudta, hogy a báró kiugrott az ablakon, felverte az egész házat.

A kormányzó, tanárok, a szolgálómélyzet az udvarra szaladtak s ott találták báró Schell Gyulát az udvaron, egy szál ingben szaladozva s folyton azt kiabálva:

— Segítség! Gyilkosok, megakarnak ölni!

Stóhr Szilárd dr. kormányzó nyomban az orvosért küldött s a lázbeteg gyermeket felvitette a szobába. Wandracsek Jenő dr. főorvosért, aki az átellenes házban lakik, futottak a szolgálók. Az orvos behatóan megvizsgálta a gyermeket, *de semmi külső sérülést nem vett rajta észre.* Csak a csipő táján látszott egy veres dudorodás, a belső vérzés, valamely véredény elrepedésének jele.

A csodás megmenekülés úgy történt, hogy a betegszoba ablaka alatt terül el a csirke udvar. A talaj itt mintegy félméternyi magasságban homokkal van földve. Erre a homokra zuhant háttal a földre a lázbeteg

gyerek. Mikor megkérdezték, miért ugrott ki az ablakon, azt felelte:

— *Azt álmodtam, hogy az apámat és anyámat rablók meggyilkolták s engem is megakartak ölni. Ez elől menekültem az ablakon keresztül.*

A szerencsétlenül járt gyermek iránt nagy a részvétel. A konviktus kormányzója a legmesszebb menő ápolásról gondoskodik. Az orvosok szerint talán komolyabb baja nem esik, bár a komplikációk bekövetkezhetnek. A konviktusi kormányzó értesíteni akarta a szülőket is a szomorú esetről, de nagyidai birtokukról elutaztak s nem tudták még ma délig őket feltalálni. A szülők még nem is tudják, hogy csak a csodálatos véletlen mentette meg gyermeküket a biztos haláltól. Ez az eset remélhetőleg a betegek szigorubb felügyeletét fogja eredményezni.

A rendőr éji harca.

— Üldözés a háztetőkön át. —

Revolverlövés, verekedés, támadás.

Az erzsébetéri korcsmák sok dolgot adnak az ott posztoló rendőrnek. A zug pálinka mérések szedett-vedett garázda népe állandóan veszélyezteti, nemcsak a közbiztonságot, de a rendőr életét is. Tegnap éjjel is valósággal rémregénybe illő részletekkel egy csapat ittas legény *meztámadta a rendőrt, aki csak revolverének használatával mentette meg életét.*

Tegnap este 9 óra tájt Lenkó Mihály, Orosz János és Kenyiczky János kocsisok, az Erzsébetéri Hermann-féle korcsmában pálinkáztak. A gyilkos szesz felzudította bennük a durva szenvedélyt s előbb ocsmány szavakkal egymást gyalázták, majd Lenkó és Orosz egymásnak rohantak összeverekedtek. A korcsmában levők erre kiszaladtak az utcára, hogy a vérengzésnek elejét vegyék rendőr után kiabáltak. A hívó szóra gyorsan előtérmet Kocsárdy Ferenc rendőr s első dolga volt, hogy a korcsmából a verekedőket kituszkolja. Az utcán felakarta jegyezni a rendezavarók nevét. Elsőnek Lenkó Mihályt kérdezte, aki hamis nevet mondott. Az ott levő Hermann korcsmáros azonban elárulta valódi nevét. A rendőr erre beakarta kísélni mind a három garázda kocsist, hogy a hamis név bemondataért megbüntessenek. A részeg kocsisok a felszólításnak nem engedelmességek, sőt midőn a rendőr karon ragadta az egyiket, szóváltás majd dulakodás támadt. A kocsisok ide-oda rángatták a rendőrt, kapálódtak, míg a kavargásban elértek az uttest árkához. Itt a rendőr, kit három oldalról is ráncigáltak megbotlott s *az árokba zuhant.* Lenkó Mihály pedig rá esett. Ezt a pillanatot felhasználta Orosz, kirántotta a rendőr kardját s futásnak eredt. Lenkó is felpattant s együtt szaladt Orosszal. A rendőr a menekülők után vetette magát, utól is érte őket a Pesti-uton, ámde akkor Orosz, a kezében levő karddal a rendőr felé sujtott. Kocsárdi rendőr a vágás elől visszaugrott, kikerülte a kardcsapást s majd revolverét előrántva, támadói felé a levegőbe lőtt, hogy megijessze őket. Erre a kocsisok befutottak a Pesti-ut 3. számú házba, hol egyenesen a háztetőre kapaszkodtak a padláson keresztül. Onnan a háztetőkön át menekültek a Szepsi-ut 6. számú ház tetőzetére s ott leugrottak a kertbe. A rendőr a menekülőket nyomon követte s el is fogta a Szepsi-

uti kertben s mind a hármat bekísérte a városházára. A rendőrség a támadó kocsisok ellen a bünvádi eljárást megindította. Persze a zajos lármaival, ordítással, revolver dörrenésekkel járó esetnek számos szemtanuja volt s az egész Erzsébetéri közönség éji nyugalma felzavarta a garázdalkodás.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

A nemzetközi vasutas kongresszus a Házban.

Forradalmi állapotok Magyarországon (?)

Kossuth erélyes fellépése.

Bpest, novemb. 9.

A képviselőház mai ülésén nem mindennapi esemény játszódott le. Ugyanis napirend előtt felszólt Hammersberg László s mindenek előtt kijelentette, hogy egy különösen nagy fontosságú dolgot kell szóvá tennie, a mely nem tűr halasztást, hanem sürgős elintézetést vár már a közvélemény megnyugtató végett is. Haladéktalanul intézkednie kell a kormánynak. Erre elmondta Hammersberg a Pester Loyd mai számában közölt eme hirt, hogy a német vasutas-szövetség intrechti gyűlésen elhatározta, hogy megkeresi sürgősen a világ összes vasutas szövetségeit, hogy az ez évben Budapesten tartandó nemzetközi vasutas kongresszuson részt ne vegyenek, mert Magyarországon jelenleg *forradalmi állapotok dülnek.*

Epen ezért azt proponálták a német-alföldiek, hogy Budapest helyett Drezdában tartsák meg a vasuti kongresszust. Ez a dolog — ugymond Hammersberg rosszakaratú félrevezetésen alapul, a mit a kormánynak tünnie nem szabad. Epen ezért felhívja a kormányt, hogy ez ügyben nyilatkozzék. Erre felállt Kossuth Ferenc és általános helyeslés közt kijelentette, hogy a kormánynak is e pillanatban csak magán uton van tudomása a dolgról. S így nem tudhatja, hogy igaz-e az egész, vagy nem? De ha igaz lenne, akkor eleve is kijelenti, hogy a kormánynak első kötelessége lesz ezen eléggé nem jellemezhető perfid eljárást kellő megtorlásban részesíteni. Addig is megnyugtató táviratilag nyomban megkeresi az illetékes faktorokat a dolog mibenléte felől és ragaszkodni fog hozzá, hogy a kongresszust itt Budapesten tartsák meg. Az általános helyeslés és éljenzés elállta után, a melylyel Kossuthnak erélyes fellépését fogadta a Ház, áttértek a napirenden lévő szabad hajózásról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Kossuth szolt elsőnek e tárgyhoz s engedélyt kért a Háztól, hogy a szokással ellenkezőleg miniszter vezesse be a vitát. A ház persze az engedélyt megadta és Kossuth hathatós érveléseire elfogadta a javaslatot általánosságban.

A tanítók megkapják a 6 milliót.

Apponyi a tárcáját kötötte hozzá.

A legutóbbi minisztertanácson végleg eldőlt a néptanítók 30 év óta huzódó ügye. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter minden képességét latbahelyezte, hogy kivívja Wekerlétől azt a 6 milliót, a melylyel a tanítók fizetését rendezzék. Wekerle előbb huzódózott, az államháztartás egyensúlyának

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA Kassa fő-utca 45. szám. II. em. Férfi ruhaszabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

megzavarásával filippikált, de Apponyi oly erővel szállt sikra, hogy Wekerle beadta derekát. Azt mondta Apponyi, hogy 30 éven át hitegették a szegény tanítóságot. Az új éra, a rendszer változás égíse előtt elavult s a rendszerváltozást minden téren elő kell mozdítani. De a leghathatóbb argumentuma az volt Apponyinak, hogy a tárcáját kötötte hozzá a tanítók fizetésrendezési kérdéséhez.

UJDONSÁGOK.

— **Elismerés Szalay Lászlónénak.** A kassai kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlésén Siposs A. Gyula kamarai elnök megemlékezvén a nemrég lezajlott iparismertető kiállítás sikeréről, meleg szavakban emeli ki azon buzgó működést, melyet a kiállítás eredményének biztosítása érdekében a nagybizottság, jelesen ezen bizottság högyosztálya kifejtett és javasolja, hogy a nagybizottság mindkét osztályának, első sorban azonban Szalay Lászlóné urnőnek, ki hazafias lelkesedéssel és fáradhatatlan ügyszeretettel ugy az iparos körökben, mint a társadalom különböző rétegeiben buzdított, serkentett és lelkesített, a kamarának hálás köszönete jegyzőkönyvileg kifejeztessék. Ezen elnöki indítványt a közgyűlés közlekedéssel elfogadta.

A Rákóczi hamvakat szállító bizottság utolsó ülése. Thallóczy Lajos külügyminiszeri osztályfőnök, ki a Rákóczi hamvait szállító 5-ös bizottság tagja, Konstantinápolyból visszatért Budapestre. Az 5-ös bizottság holnap a Nemzeti Múzeum épületében utolsó tanácskozását tartja, melyen Thaly bemutatja azon jegyzőkönyvet, melyet az izmídi basa a napokban küldött be. Ez melléklete lesz azon jegyzőkönyvnek, melyet Thaly Orsován a magyar kormányának ányújtott.

— **Abauj-Szántó uri közönsége Rákóczi szobrára.** Dicső fejedelmünk II. Rákóczi Ferencnek és bujdosó társainak hamvai hazahozatala alkalmából október 19-én éjjelen a Sátorhegy ormán Abauj-Szántó nagyközség uri közönsége nagy örömmagyulást gyújtott. Az e célra összegyűlt összegből 58 korona felmaradt. Stössel Szilárd az abauj-szántói közönség nevében ezt az összeget átküldötte Szalay László országgyűlési képviselőnek azzal a kéréssel, hogy szíves legyen eljuttatni Kassa polgármesteréhez. Az 58 koronát tegnap Szalay László átadta Eder Ödön polgármesternek, mint az abauj-szántói uri közönség adományát.

— **Kamaránk elnöke a kórházakról szóló törvényjavaslat anketén.** Siposs A. Gyula kassai kereskedelmi és iparkamarai elnök, hogy a köztárházak létesítése ügyében alkotott törvényjavaslat ismertetése céljából a kereskedelemügyi minisztériumban egybehívott szakértekezleten a kamarát képviselte és ott legjobb tehetség szerint védelmére kelt az agrárius törekvések túltengése által veszélyeztetett kereskedelmi érdekeknek. A legutóbbi közgyűlésen bejelentette továbbá, hogy a magyar gyáriparosok országos szövetségében a munkásbetegség- és balesetbiztosítási törvényjavaslat tárgyalásában résztvett és a maga részéről hozzájárult a szövetségnek a hazai iparos és kereskedelmi osztály érdekeinek megvédésére célzó javaslataihoz.

— **A kassai kereskedelmi kamara 1907. évi költségvetését** a legutóbbi közgyűlésen tárgyalták. Eszerint a szükséglet a személyi kiadásoknál 18050 kor., a dologi kiadásoknál 14442 korona, az iparoktatás és iparfejlesztésnél 10850 korona, a rendkívüli szükséglet 1000 korona, vagyis összesen 44342 korona, erre fedezetet a remélhető pénztári maradvány 3000, a kamarai illetékek után remélhető bevétel 39000, a

kamarai illeték hátralékok után remélhető bevétel 5500, az iparvédjegy lajstromozásból remélhető bevétel 50 korona, összesen 47550 korona. A kereskedelmi és az ipari osztály egyhangú javaslatai értelmében kimondja a közgyűlés, hogy Deil Jenő kamarai titkárnak a kamara körül szerzett érdemeinek elismerésül tisztí fizetését 6000 és lakbérét 1200 koronában állapítja meg. Hasonlóképpen kimondja a közgyűlés, hogy Letzter Simon tiszteletdíját 600 koronára emeli.

— **Államsegély egy kassai gyárnak.** A kereskedelemügyi miniszter Haltenberger Béla kassai kelmefestő gyárosnak három éven 5000, összesen 15000 korona államsegélyt biztosított, ha a gyár kötelezettséget vállal, hogy 1909. évi június hó 1-ig legalább 30000 korona tőkebefektetéssel bővíti és a technika vívmányai szerint festő- és kikészítő gépekkel felszereli üzemét és munkásainak számát legalább 100-ra emeli. Örvendetesen jelentjük ezt a Haltenberger féle gyárról, mely az utóbbi esztendőben valóban imponáló arányokban fejlődik.

Kocsigyártók és a hadsereg. Iparismertető kiállításunkon imponáló tömegben s a munka kiválóságát elismerésre méltóan feltüntető módon láttuk a kassai kocsigyártó ipart képviselve. Ez a jeles iparágunk az utóbbi időben nehéz viszonyokkal küzdött elannyira, hogy a kamara 1905 évi jelentésében arra kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a kassai kocsigyártó ipar a közös hadsereg jármű szükségletében a kvóta arányának megfelelően megrendelésben részesüljön. E kérést a kereskedelmi miniszter közölte a hadügyminiszterrel.

„A tábortarackokhoz való anyagok beszerzése alkalmából az összes ütegösszerkocsik, ágyutaligák, élelmiszerkocsik és szerkesztési járművek a kvóta arányában a két állam területén magáncégek által gyártottak és szállítottak. Ugyanez az eljárás fog követettni az új tábortarackokhoz való járművek beszerzése alkalmával is. A magánipar szempontjából figyelembe jöhető, nagyobb mérvű szerkesztési járműbeszerzés ez idő szerint nincs kilátásba véve.”

A hadügyminiszter választát a kereskedelemügyi miniszter most közölte a kassai kereskedelmi és iparkamarával.

— **Vay Ádám temetése.** Néhai vajai Vay Ádám, II. Rákóczi Ferenc udvari marsallja, Munkács város kapitánya, a járók és kunok kapitánya, Bekés és Máramaros vármegyék főispánja és Szarvaskeővára urának hamvai e hó 15-én Vaja községben eszközöndő végleges elhelyezése alkalmából országos ünnepség lesz. A Budapestről érkező vendégeket a folyó évi november hó 15-én éjjel különvonat fogja Nyiregyházára szállítani. Az e tekintetben szükséges felvilágosítások a magyar kir. miniszterelnökségtől kérendők. A Budapestről érkező különvonaton kívül Nyiregyházáról a folyó hó 16-án reggel 8 órakor még egy különvonat fog az ünnepség színhelyére indítani, a melyen való részvétel a vármegye alispánjához folyó hó 10-ig bejelentendő. A különvonaton érkezők Vaján díszmenet alakulnak át, mely díszmenetet, bár kisebb méretű, méltó lesz azért a hős kuruc generális emlékéhez.

— **Tűz.** November 5-én Jernye községben kis gyermekek gondatlansága folytán tűz ütött ki, mely öt lakóházat és több melléképületet hamvasztott el.

— **Halál elvívés folytán.** Zsifcsák Mátyás littmanovi lakos október hó 30-án berugott állapotban egy kézi cséplőgép körül foglalatoskodott, melynek kereké elkapta egyik kezét. A szerencsétlen orvosi segély hiányában külső elvívés következtében meghalt.

Színház, művészet.

— **Baccarat.** (Henry Bernstein színműve.) Ez évadban először gyönyörködhetünk Bernstein igazi tehetségében. A játszó erőltetett és raffinált jelenetei sokkal mögötte állanak e lélektanilag teljesen megokolt, szabályosan felépített mesterműnek. Minden mozzanat logikai szükségszerűséggel következik az alakok jelleméből s a jellemek élethűek, természetesek. A végki-fejlett pedig egy pisztolydurranás hatalmas csattanójával adja meg a morált. A mélyebb erkölcsi alapot nélkülöző viszony kötelekeit minden felelősségérzet nélkül szakítja el az ember, ha nyug neki a viszony. Helén derült arccal és lelkiismeretfurdalás nélkül csalja meg férjét, akit sohasem szeretett s akihez csak az apja beteges ambíciója kényszerítette, Robert pedig, bár jól tudja, hogy mindene kedvesének, nyugodtan néz a halál szemébe, mert ugy hiszi, Helén még fiatal és vigasztalódni fog.

Az erkölcsi alap nem ott szenved fogyatékot, mikor Helén a Róbert karjaiba omlik, hanem ott, mikor prostituálja magát a rangért törvényes hitvese lesz gyűlölt férjének. Ez a prostitúció s bár Helén akaratán kívül sodródik belé, mégis elszenved minden szégyenét és kínját szerencsétlen sorsának. Az apák büneért a gyermek lakol: — ez a természet igazságszolgáltatása, mely a jelen esetben egészében érvényesül.

Fáy Flóra tökéletes művészettel játszotta Helén szerepét. Jobb alakításban a fővárosi színpadokon sem kerülhet a közönség elé ez a szerep. Ugy a felfogás, mint a játék dolgában föltétlen dicséret illeti a művésznőt. Rác dr. higgadt megfontoltsággal játszott és sikertült elérni, hogy mindvégig rokonszenves maradjon szerepében, ami pedig rendkívül nagy feladat volt, mert a léha életű, urhatnám Róbert iránt a nyárspolgári gondolkodás elfogult és nem hajlandó acceptálni mentségeit. Rác dr. azonban megtudta nyerni magának a publikum e részét is, ami ugyancsak dicséretére szolgál. Szegő nem volt az, aminek lennie kellett. Taglejtései szakadozottak és semmitmondók, inkább zavarják, mint magyarázzák a mondanivalóját. Ez neki régi tulajdonsága, de főleg tegnap volt szembeötölő. Szerepe szépségeit könnyelműen elfecsérelte, a maga tudásából mit sem adott hozzá, pedig van neki miből adnia. Így történt az, hogy játékát a közönség félremagyarázta és nevetéssel honorálta olyan helyeken, ahol a nevetésnek semmi keresnivalója nem volt.

Doktor János szépen alakította szerepét, a többiek jók voltak. (—der.)

— **A boszorkány.** Nagy érdeklődés előzi meg Sardou rendkívül érdekes drámájának mai előadását. A kitűnő ensembleben színre kerülő darab főbb szerepeit: Fáy Flóra, Rác Ede, Komjáthy, Komjáthy és Bartha játsszák.

— **A kis alamuszi.** A Király Színház csak nemrég ujdonságot tulszárnyaló sikerrel ujitotta fel ezt a gyönyörű zenéjű operettet. Fedák Sári mint Renard márki esténként gyújtó hatással énekelte a tüzes, patogó dalokat, szívhez szóló lágy melódiákat. A repríz fővárosi sikerén felbuzdulva Komjáthy is előadta a kis alamuszit. Szombat este kerül színre a pompás zenéjű, ötletes librettoju operett. Renard márkit Kállay Lujza, Saraht Nagy Aranka, Maryt Diósi Nusi, St. Rémyt Csöregh énekl. A többi szerepekben Faragó, Nagy Gyula, Szénássy, Czobor, Pápay és Szegőt látja a közönség.

Garzó Bertalan minta-antikváriuma Kassa Andrassy-palota. **MEGNYILT** a kölcsönkönyvtár új művekkel magyar, német és francia nyelven. **Előfizetés 1 óra 60 krajcár.** — Ugyanott kincses kalendárium és Mikszáth „Almanach” 1907. évre 2 korona helyett 80 krajcárért kapható. —

A kassai kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság.

5769 sz.
1906. t. n.

III. Árverési hirdetményi kivonat.

A kassai kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság hözhirre teszi, hogy ifj.
Farkas Józsefné, Végh Zsuzsanna végrehaj-
tatónak, Farkas Tóth József végrehaj-
tást szenvedő elleni 1199 kor. 46 fill. tö-
kekövetelés és jár. iránti végrehajtási
ügyében a kassai kir. törvényszék terüle-
tén lévő Kajáta községben fekvő a kaja-
tai 22. sz. tjkvben A. I. 1-19. sorszám
6/a, 58, 85, 99, 121, 147, 170, 198, 224,
248, 283, 296, 334, 362, 376, 398, 422,
446. hrszám alatt foglalt birtok részletek-
ből és legelő s erdőilleteményből B. 12.
sorszám alatt Farkas Tóth József nevén
álló birtokilletésre 698 koronában meg-
állapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés által a C. 5. sorsz. alatt
özü. Farkas Tóth Józsefné szül. Kajáti
Mária javára bekebelezett özvegyi haszon-
élvezeti jog nem érintetik.

A fentebb megjelölt ingatlanok az
1906. évi december hó 5. napján d. e.
10 órakor Kajáta község házánál megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis
69 kor. 80 fill. készpénzben, vagy az 1881.
évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én
3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes ér-
tékpapírban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

Kassa, 1906. évi szept. hó 3-án.

Horváth
kir. ítélő táblai bíró.

DIÓSY BÉLA

csörögi borkereskedése

==== fő-utca 49. szám. ====

Hideg csemege ételek. Kitünő
borok kimérve és nagyban.
Palackozva 10 üveg vételnél
házhoz szállítva ajánlja magát
az uri közönség pártfogásába.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé
tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol,
magyar, cseh és lengyel nyelvből
az illető nemzetek tanítói által a világhírű
„Berlitz“-féle módszer szeint.

Eredmény biztosítva. Próbárák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig
s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyv-
kereskedésében.

Világkiállítás St. Louis 1904. „Grand Prix“
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem

Kiadó: Muranyi József.

A XIX. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

november 22. és 23-iki
I-sőosztályu huzásához
(Főnyeremény 60.000
K) sorsjegyeket ajánl:

Nyulászi Béla

sorsjegyzülete

Kassa, fő-utca 12 szám. ===

$\frac{1}{1} = 12$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ korona,
 $\frac{1}{4} = 3$ kor., $\frac{1}{8} = 1.50$ kor.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. === Alapítottatott 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRÁLY SÖR === **KORONA SÖR** === **SÜTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

==== összes régi betéteinek kamatlábát ====

4° o-ra emelte fel **4°** o-ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E
mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA